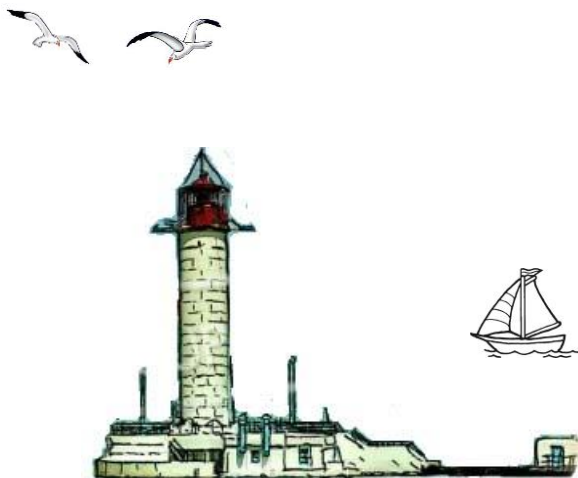

**МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ УКРАИНЫ
ГП УКРАИНСКИЙ НИИ МЕДИЦИНЫ ТРАНСПОРТА
МЗ УКРАИНЫ
ОДЕССКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ МЕДИЦИНСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ
FACULTY OF HEALTHCARE, CATHOLIC UNIVERSITY,
RUZOMBEROK, SLOVAK REPUBLIC
УКРАИНСКОЕ НАУЧНОЕ ОБЩЕСТВО ПАТОФИЗИОЛОГОВ
АССОЦИАЦИЯ МИКРОЭЛЕМЕНТОЛОГОВ УКРАИНЫ
ВСЕУКРАИНСКАЯ АССОЦИАЦИЯ КЛИНИЧЕСКИХ
НЕЙРОФИЗИОЛОГОВ
АКАДЕМИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ НАУК УКРАИНЫ**

БЮЛЛЕТЕНЬ XVII ЧТЕНИЙ ИМ. В. В. ПОДВЫСОЦКОГО

24 – 25 МАЯ 2018 ГОДА

ОДЕССА 2018

ББК 52. 52 Я 431

УДК 929 Подвысоцкий В. В.: 61

Организаторы – основатели конференции:

**Министерство здравоохранения Украины
ГП Украинский НИИ медицины транспорта МЗ Украины
Одесский национальный медицинский университет
Faculty of Healthcare, Catholic University, Ruzomberok,
Slovak Republic
Украинское научное общество патофизиологов
Ассоциация микроэлементологов Украины
Всеукраинская ассоциация клинических нейрофизиологов
Академия технологических наук Украины**

Главный редактор

Гоженко А. И.

Редакционная коллегия

Заместитель главного редактора **Насибуллин Б. А.**

Бадюк Н. С.

Вастьянов Р. С.

Гойдык В. С.

Ефременко Н. И.

Ковалевская Л. А.

Лебедева Т. Л.

Прохоров В. А.

Шафран Л. М.

Шухтин В. В.

Ответственный секретарь

Квасневская Н. Ф.

Адрес редакции:

ул. Канатная 92, 65039, г.Одесса, Украина

Телефон: +38(048)753-18-03

e-mail: kvasnevskaya_nf@ukr.net; natali_niimtr@rambler.ru

веб-сайт: www.medtrans.com.ua

XVII–е чтения В.В. Подвысоцкого: Бюллетень материалов научной конференции (24-25 мая 2018 года). – Одесса: УкрНИИ медицины транспорта, 2018. – 187 с.

© УкрНИИ медицины транспорта

**ПОДВЫСОЦКИЙ
ВЛАДИМИР ВАЛЕРИАНОВИЧ**

24.05.1857 - 22.01.1913

Основатель и декан медицинского факультета,
Заведующий кафедрой общей патологии
Императорского Новороссийского университета
в городе Одессе
1900-1905

ГП УКРАИНСКИЙ НИИ МЕДИЦИНЫ
ТРАНСПОРТА МЗ УКРАИНЫ

ОДЕССКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ

FACULTY OF HEALTHCARE, CATHOLIC
UNIVERSITY, RUZOMBEROK, SLOVAK
REPUBLIC

УКРАИНСКОЕ НАУЧНОЕ ОБЩЕСТВО
ПАТОФИЗИОЛОГОВ

АССОЦИАЦИЯ МИКРОЕЛЕМЕНТОЛОГИВ
УКРАИНЫ

ВСЕУКРАИНСКАЯ АССОЦИАЦИЯ
КЛИНИЧЕСКОЙ НЕЙРОФИЗИОЛОГИИ

АКАДЕМИЯ ТЕХНОЛОГИЧЕСКИХ НАУК
УКРАИНЫ

**МОЖЛИВОСТІ ПАТОГЕНЕТИЧНО ОБГРУНТОВАНИХ
РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У ДІТЕЙ З ЦУКРОВИМ
ДІАБЕТОМ І ТИПУ ТА СУПУТНИМИ АНГІОНЕЙРОПАТІЯМИ
НИЖНІХ КІНЦІВОК**

POSSIBILITIES OF PATHOGENICALLY SUBSTITUTED
REHABILITATION MEASURES IN CHILDREN WITH DIABETES
MELLITUS I TYPE AND CONCOMITANT ANGIONEYROPATHYES
OF LOWER EXTREMITIES

Волянська В. С., Гоженко О. А.*

*Одеський національний медичний університет
ДП УКРНДІ медицини транспортуМОЗ України, м.Одеса

Цукровий діабет (ЦД) І типу є важливою медико-соціальною проблемою сучасної педіатрії, що обумовлене зростанням його поширеності серед дітей та підлітків в останні роки та ранньою появою інвалідизуючих ускладнень. На сьогоднішній день вірогідно встановлено, що діабетичні ускладнення не лише частіше розвиваються у хворих на ЦД І типу в дитинстві, але і мають широку поширеність серед хворих дитячого та особливо підліткового віку. В той же час особливістю ЦД типу І у дітей та підлітків є відносна зворотність діабетичних ускладнень, що пояснюється великою пластичністю всіх функціональних систем у дитячому віці.

Перспективним у вирішенні проблеми діабетичних ускладнень є необхідність впровадження немедикаментозних заходів у лікуванні ангіо- та нейропатій на тлі ЦД типу І, здатних впливати на основні саногенетичні та патогенетичні ланки захворювання. У реабілітації дітей хворих на діабетичні ангіо-нейропатії (ДАНП) нижніх кінцівок важне місце займає бальнеотерапія на основі провідного курорту по реабілітації дітей з 4 років хворих на цукровий діабет. Найчастіше застосовується у хворих на ЦД слабо-мінералізована, хлоридно-натрієва вода (Миргородського родовища). Питне лікування цією мінеральною водою позитивно впливає на вуглеводний обмін, сприяє збільшенню утворення аденозинтрифосфорної кислоти, підвищенню активності ферментів, що беруть участь в обміні вуглеводів, призводить до кращого засвоєння глюкози. Миргородська вода підвищує рефлекторні реакції хеморецепторів внутрішніх органів,

поліпшує передачу нервового збудження по синапсах. Під її впливом підсилюються окислювально-відновні процеси, поліпшується внутрішній та позаклітинний обмін мікроелементів, збільшується нагромадження сульфгідрильних і дисульфідних груп, знижується концентрація глюкози в крові й сечі, стимулюється утворення глікогену в печінці, послаблюється глікогеноліз, все це позитивно впливає на перебіг як основного захворювання так і його ускладнень.

Курс прийому мінеральної води Миргородської сприяє активації гормонів гастро-ентеропанкреатичної, ендокринної систем і опосередковано через ентероінсулярну вісь – секрецію інсуліну.

Під нашим наглядом перебувало 30 дітей хворих на ЦД I типу з ДАНП від 6 до 18 років які отримували стандартний комплекс санаторно-курортного лікування (дієтотерапія (дієта № 9), інсулінотерапію, заняття у «Школі діабету», масаж, лікувальна гімнастика, загальні мінеральні ванни та вживання мінеральної води Миргородська (в залежності від кислотоутворюючої функції шлунку). Під впливом цього комплексу вірогідно відбувалося зниження рівня глюкози крові, болу у ногах при спокої та ходьбі ($p < 0,001$), зростання кількості капілярів на 25-27 %, покращення швидкості кровотоку на 30 % за даними реовазографії нижніх кінцівок.

Вище зазначене диктує комплексний патогенетично обґрунтований підхід до реабілітаційних заходів у лікування дітей та підлітків з ЦД I типу та супутніми ангіонейропатіями нижніх кінцівок.

Ключові слова: цукровий діабет I типу, діти, бальнеотерапія, ангіонейропатія нижніх кінцівок, мінеральна вода Миргородська.

Key words: type I diabetes, children, balneotherapy, angioneuropathy of the lower extremities, mineral water Myrghodskaya.